

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR : PETRE BORȘ

PROPRIETAR : I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an 30 Lei

Pe 6 luni 16 »

Pe 3 luni 8 »

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă portul

Pentru inserții și reclame a se adresa la administrație

REPRODUCȚIA INTERZISĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCURESCI

Cheul Dămboviței (Casa Cănuță)

Vis-à-vis de Palatul Justiției

Un număr vechiu 2 Lei

Cine primește două numere consecutive din acest ziar se consideră ca abonat.

S U M A R

Cambia, titlul executor de N. Noreannu.

Jurisprudența Română:

Curtea de Apel din Galați secția II: *C. Röhrich cu Societatea Anonimă pentru exploatarea de păduri și ferăstrăe cu vaporii fost Goetz & C-ie.*

Tribunalul județului Covurlui, secția II: *D. Gheorghiu & Alexiu și Primăria comunei Galați cu S. Cerchez.*

Tribunalul județului Tutova: *Lazăr Hristea cu Panai Chenciu.*

Informațiuni.

CAMBIA, TITLU EXECUTOR

Câte ocazii n'am avut, în exercițiul profesiei mele de avocat, să aud formulându-se plângeri contra legiuitorului nostru din 1887 care, elaborând noul codice de comerț, de și a luat de model codul de comerț al Italiei din 1882, n'a produs însă din această legiuire una din dispozițiile ei cele mai înțelepte și mai utile!

Această dispozițiune formează obiectul art. 323 din codul italian, și e ast-fel concepută:

«Pentru exercițiul acțiunii cambiale, cambia are efectele unui titlu executor...»

«Opozițiunile la somația de plată aparțin jurisdicțiunii comerciale. Ele nu suspendă executarea; dar presidentul tribunalului de comerț, sau judecătorul de pace (pretorul) competente după sumă, poate, după cererea oponentului, examinând documentele înfațisate și unde concură grave motive de opozițiune, să suspende în tot sau în parte actele de execuțiune prin o ordonanță executorie

«în mod provisoriu, sub condițiune însă ca oponentul să dea cauțiune.»

Acest articol a fost lăsat de o parte de legiuitorul nostru comercial, de și, după părerea celor mai eminenti jurisconșulți ai Italiei, «singură această dispozițiune prețuește cât întregul codice de comerț». (E. Vidari. *Il nuovo codice di commercio illustrato*, asupra art. 323, nota 5).

În adevăr, dacă s'a zis despre efectul cambial că este *hârtia monetă* a comerțului, nu se poate da acestei hârtii o asemenea denumire, nici chiar utilitatea nu i se poate pricepe, atâta timp cât creditorul, în lipsă de mijloace legale, repezi, economice și sigure, spre a și primi banii la scadență, va fi silit să recurgă la formele lungi și costisitoare ale unui proces. Și când, după ani de judecată, va dobîndi o hotărîre definitivă, investită cu titlu executor, debitorul să fie insolubil, falit, mort, dispărut, etc.

Facultatea ce art. 900 acordă creditorului cambial de a pune, fără cauțiune, în timpul procesului, sequestru asigurător pe bunurile mobile ale debitorului, nu 'i va servi la alt-ceva, în cele mai multe cazuri, de cât a 'i mări fără folos cheltuelile de judecată. Deosebit că această facultate nu se recunoaște de cât purtătorului de cambie protestată, dar, în timpul procesului, mobilele sequestrate asigurător mai tot-d'a-una au dispărut, plus că, în practica judiciară, contra dispoziției art. 620 din proc. civ., s'a introdus obiceiul ca, după obținerea sentinței executorie, justiția să nu

vindă obiectele secestrate asigurător, de cât în urma unui nou proces-verbal de secestru, zis de secestru definitiv.

De nici un folos, iarăși, nu este ultima dispoziție a art. 349 din codul comercial, potrivit căreia condamnarea la plată nu poate fi întârziată de excepțiunile ridicate, în cursul judecății, de debitor, de cât în anumite condițiuni. Osebit că această dispozițiune, din cauza procedurii diverse, nu are la noi aplicațiunea ce i se dă în Italia, dar sunt mijloace de a se eluda în tot său în parte: prin aplicațiunea art. 151 din proc. civ., prin chemarea creditorului la interogator, ori prin îndatorirea de a 'și presinta registrele, prin tagaduirea semnăturii de către debitor și verificarea de scripte, etc., condamnățiunea debitorului la plată este întârziată un timp nedeterminat. Și, când hotărîrea condamnatorie s'a pronunțat de prima instanță, ea nu e la noi de nici un folos creditorului, de oare-ce această hotărîre nu este provisoriu esecutorie, ci trebuie să se ascepte expirarea termenelor de opoziție, de apel și de opoziție în apel, mai 'nainte de a se putea cere titlu esecutor și esecutarea ei. Dar, debitorul recalitrant nu lipsesce nici o dată de a usa de aceste mijloace dilatorii, și ast-fel trec lunile și anii, în lipsa plății, până la sfîrșitul judecății.

Cu toate acestea, în o bună economie politică, un Stat civilizat trebuie să asigure esactitatea îndeplinirii obligațiunilor comerciale și altora, căci numai ast-fel se favoriză creditul public și bună starea socială.

Deci, precum a făcut-o în 1886 pentru actele autentice, în general, legiuitorul nostru era dator, la 1887, în special, să o facă pentru efectele comerciale la ordin: asigurând plata cambiilor la scadență, declarându-le esecutorie. Trebuia să traducă în fapt pe: «*Cine iscălesce, plătesce*».

Altfel, cambiele nu aũ nici o valoare, ca instrumente de credit, spre marea pagubă a comerțiului nostru intern și extern.

Cambiele sunt ca nisce pârghii, cari nu pot funcționa fără un punct de rezim, și punctul lor de sprijin nu poate fi altul de cât garantarea plății esacte la scadență. Și biletele de bancă sunt un fel de cambii: la vedere și la purtător, în loc de a fi, ca cele alte, cu termen și nominale la ordin. Ce valoare ar avea biletele de bancă, cum ar circula ele în public, dacă purtătorii lor nu

ar avea siguranța că li se vor plăti în ori-ce moment, la ghișeul Băncii Naționale, în moneta metalică?

Cea ce nu se întimplă biletelor de bancă, din fericire, se întimplă, din nenorocire, cambiilor propriu zise, în starea de astăzi a lucrurilor; iar comerțiul suferă.

Eũ cred că aceasta e una din cauzele pentru cari creditul la noi e așa de scump, pentru care scontul efectelor la ordin e atât de urecat, spre marea avantagiũ al cămătarilor de meserie.

Ved încă și am văzut aci una din cauzele cari aũ provocat și provoacă falimentele.

Tot în aceasta vom avea una din cauzele cari se vor împotrivi la înființarea și prosperarea unei industrii naționale¹⁾.

Și, când te gîndesci că, în această stare de lucruri, e inutilă toată acea rigoare de forme și formalități cu cari legea 'și a dat osteneala de a îngriji cambia, girul, etc. (art. 270 și urm. c. com.), nu poți lesne găsi motivul pentru care legiuitorul nostru nu a imitat pe cel italian în acest punct esențial pentru comerțiul nostru.

Mai ales că nu pentru prima oară în 1882 se face în Italia, din cambie un titlu esecutor. Deja după spusa jurisconsultilor italieni, vechiele Statute municipale ale Italiei făcuseră experiența lucrului; tot asemenea și o lege toscană din anul 1818 Noembrie 23.

De altă parte, Italia nu e singurul Stat în care

¹⁾ Cu titlu de exemplu și ca dovadă în sprijinul acestei tese, pot cita următorul fapt veridic, promițînd a da numele proprie la trebuință:

X. capitalist, încrezător în tariful vamal protector din 1886, înființase o fabrică de tricotații în București. Trebuind, însă, să'și vîndă produsele pe credit la comercianții detailiști, a creditat, între alții, și pe Y. comerciant din strada Lipscani, cu o sumă de peste 800 lei, pentru care a primit două cambii, cu două deosebite scadențe. Cambiele nefind plătite la termen, X. a fost nevoit să facă două procese și să înființeze două sechestre asigurătoare pe o parte din averea debitorului. Ast-fel, 24 bucăți de mătăsică, *întregi*, secestrate în mod asigurător, în prezența creditorului, aũ fost puse în o ladă și sigilate de agentul judecătoresc. După trei luni de la ultimul secestru, judecățile nu erau încă terminate, dar Y. debitorul era declarat în stare de faliment. Cu ocazia inventariului, deschizînd sindical lada în chestiune, în locul celor 24 bucăți *întregi*, secestrate, a găsit 24 cupoane mătăsică, nici unul mai mare de un metru. La lichidare, distribuindu-se prețul averii falitului între creditorii săi, s'a cuvenit fie-căruia un dividend de 25 bani la suta de lei, și deci X. a primit și el 2 lei pentru întreaga sa creanță de 800 lei. Astăzi, și deja de două ani de zile, fabrica lui X. nu mai există, după ce a fost nevoit să dea și el faliment.

această experiență a fost făcută, și a dat numai roade folositoare: mai e și legea austriacă din 31 Martie 1850. Deosebit în zisele țări, constrângerea corporală pentru datorii a fost pînă mai deunăzi în vigoare.

Pentru noi, cari n'avem nici am avut constrângerea corporală, în fapt, o dispozițiune de lege în sensul art. 323 din Codul Comercial italian se impunea, la 1887, cu atât mai mult cu cât, odată cu punerea în vigoare a noului nostru cod de comerț, se abroga vechea procedură comercială care, prin imitațiunea art. 438 și 439 din procedura civilă franceză, dispunea că hotărârile judecătorei comerciale, susceptibile de opoziție și apel, se puteau executa provisoriu, cu dare de cauciune din partea reclamantului (art. 34 și 46 din vechea procedură comercială).

Ast-fel, sub acest raport, s'ar putea zice că, în materie comercială, am făcut, la 1887, un pas înapoi, în loc de a face un pas înainte.

Sigur, însă, că e aci o simplă inadvertență, din partea legiuitorului nostru. Această inadvertență, totuși, a avut și are consecințe grave.

Conchid dar:

Nu se va da comerțului nostru, în schimb, un adevărat instrument de credit, de cât în ziua când se va edicta și la noi, cu cuvenitele îngrădiri accesorie, o dispozițiune de lege în sensul art. 323 din codul de comerț al Italiei, atunci adică numai când se va decide că o cambie ajunsă la scadență, protestată sau nu, este un titlu executiv față cu toți obligații, și că debitorul urmărit nu va putea obține suspendarea executării de cât cu dare de cauciune.

N. Noreanu.

JURISPRUDENȚA ROMANA

CURTEA DE APPEL DIN GALAȚI, SECȚIA II

Audiența de la 19 Octombrie 1895

Președenția d-lui M. BEȘTELEI, Membru

C. Röhrich cu Societatea Anonimă pentru exploatarea de păduri și ferăstrae cu vaporii fostă Goetz și C-ia.

Responsabilitate. — Daune. — Dacă responsabilitatea prescrisă de art. 998 și 999 din codul civil are în vedere numai reaua credință sau o culpă ușoară, neglijență sau imprudență a agentului.

Responsabilitatea prescrisă de art. 998 și 999 din codul civil nu are în vedere numai reaua credință din partea aceluia care a săvârșit un fapt

dăunător, din contra este suficient stabilirea culpei celei mai ușoare, a neglijenței sau imprudenței, pe care partea care o săvârșește putea să o înlăture, pentru a face pe această parte răspunzătoare de daunele cauzate.

Ast-fel când directorul unei societăți, sau un alt particular, denunță că o persoană ar fi comis fapte ce i-ar putea atrage pedeapsă corecțională, și acea persoană a fost achitată de instanțele judecătorești pentru că nu i s'ar fi putut stabili culpabilitatea, denunțatorul este responsabil de daunele cauzate acelei persoane prin denunțarea sa, și nu să poate apăra pe motiv că procurorul a susținut acușarea, că judecătorul de instrucțiune ar fi dat mandat de depunere contra acelei persoane și că tribunalul ar fi confirmat acel mandat.

Decisiunea No. 148/95. Admis apelul făcut de C. Röhrich în contra sentinței tribunalului Covurului secția II No. 174/94, în proces cu Societatea anonimă pentru exploatarea de păduri și ferăstrae cu vaporii fosta Goetz et Comp. din Galați.

S'au ascultat d-nii M. Gr. Bonache, avocatul apelantului C. Röhrich, în susținerea și dezvoltarea motivelor de apel și d-l Vasile Lascar, avocatul Societății în combatere.

Curtea deliberând,

Având în vedere apelul făcut de către C. Röhrich în contra sentinței civile a tribunalului Covurului secția I No. 174/94, prin care i s'a respins ca ne fondată acțiunea în daune intentate contra Societății anonime pentru exploatarea de păduri și ferăstrae cu vaporii din Galați fostă Goetz et Comp., reprezentată prin directorul ei G. Seiz;

Având în vedere susținerile părților, precum și actele prezentate în instanță, din care se constată în fapt următoarele:

N. Orășeanu sub-directorul Societății Anonime, constatând unele ștersături pe câte-va cupoane ce se datorau de la juxte pe lunile Aprilie, Mai, Iunie și Iulie 1891, basat pe o scrisoare adresează în Februarie 1893, o plângere d-lui Prim-procuror pe lângă trib. Covurului, prin care denunță ca autorii ai mai multor furturi pe Röhrich și Zloezover, foști impiegați de mișcare ai Societății, constituindu-se parte civilă în numele Societății pentru suma de 20.000 lei;

Afacerea fiind înaintea instrucției, în urma interogațiilor luate, d-l jude instructor emite mandate de depunere contra inculpaților, iar N. Orășeanu, fiind citat ca informator susține demersul făcut de avocatul Societății, invoacă martori pentru a dovedi faptul imputat lui Röhrich și Zloezover, și cu ocaziunea cererii acestora de a fi puși în libertate, se opune acestei cereri cerând câte de 20.000 lei cauciune de la fie-care, ast-fel că preveniții neavând mijloace pentru a depune această cauciune admisă și de trib. prin sentința No. 502 din 1893,

rămâne în prevență până la 1 Noembrie 1893, când Curtea de apel prin decisiunea No. 873/93 respingând apelurile făcute de partea civilă și de d-l Prim-procuror, confirmă sentința No. 579/93 a tribunalului, prin care ambii inculpați erau achitați pentru lipsă de probe de culpabilitate. În urma acestei decisiuni C. Röhrich intentă la 8 Ianuarie 1894 înaintea tribunalului o acțiune în daune contra Societății pentru că din faptul ei s'au cauzat un prejudiciu de 61525 lei, fiind acuzat pe nedrept pentru furt, și din această cauză deținut în arestul preventiv timp de opt luni și jumătate.

Având în vedere că intimatul susține înaintea Curței că pentru a exista o reclamațiune calomnioasă trebuie să se stabilească două elemente: 1) că faptele imputate să fie false și 2) denunțatorul să fie de rea credință, adică să aibă cunoștința că aceste fapte nu sunt adevărate și să facă denunțarea cu intențiune de a prejudicia pe inculpat; că instanța chemată a se pronunța asupra daunelor dacă a intervenit o hotărîre de achitare, nu poate să aprecieze de cât reaua credință după actele instrucțiunii și desbaterile care au avut loc cu ocaziunea achitărei; că această rea credință nu se poate imputa Societății de oare-ce Consiliul de administrație conform statutelor, reprezentând singure Societatea, n'a făcut nici o denunțare contra lui Röhrich, dar o asemenea denunțare a fost făcută de avocatul ei în baza unei procuri generale din 1891, fără ca să aibă pentru aceasta o procură specială, că chiar dacă s'ar admite Societatea ca responsabilă de denunțarea făcută cu toate aceste din faptele care au dat loc acestei denunțări, nu rezultă cătuși de puțin reaua credință din partea Societății, adică că ea ar fi avut cunoștința că faptele denunțate erau false, iar Curtea, pronunțând achitarea nu declară că cupoanele nu au fost falsificate, dar ea nu stabilește că Röhrich ar fi autorul falșului;

Considerând că conform art. 27 și 28 din statute, membrii direcțiunii societății, adică Seetz și Orășanu au dreptul a represinta societatea cu puteri întinse, atât în raporturile ei cu autoritățile cât și în genere cu cei de al treilea și în fine în toate legiurile și judecățile societății, că aceștia autorisând pe avocatul societății a face plângere și a se constitui parte civilă contra lui Röhrich, în urmă personal și prin avocații lor au susținut această denunțare invocând martori pentru a proba faptul imputat, constituindu-se parte civilă, și opunându-se chiar la eliberarea prevenitului pe cauțiune, ceea-ce se stabilește din dosarul afacerii penale;

Că ast-fel fiind alegațiunea societății, cum că avocatul Varlam nu ar fi avut o procură specială, conform art. 62 comb. cu art 30 din pr. penală nu este fondată, căci pe lângă că penalitățile prescise de aceste articole, nu sunt scrise sub pedeapsă de nulitate, apoi am văzut că însăși societatea prin directorul ei este reprezentată în cursul instrucțiunii și înaintea instanței corecționale, căci împreună cu sub-directorul continuă și

și susține această acțiune intentată contra lui Röhrich.

Considerând că atât din sentința corecțională a trib. Covurului sub No. 579 din 20 Octombrie 1893 cât și din decisiunea Curței No. 875 secția din 1 Decembrie 1893 rezultă că: că în ceea-ce privește pretinsele cupoane falsificate de Röhrich și Zloezover nu s'a adus nici o probă că dînsii ar fi autorii falșului, că din contră din declarațiunea martorilor Alois Volf, portierul fabricei, în mâinile căruia treceau imediat cupoanele după ce prevenții opreau predarea lemnelor, rezultă că nici o dată nu a observat un cupon șters, că mai mult încă s'au găsit pe unele cupoane d'asupra ștersăturii alte semnături de cât ale lui Röhrich, că ceea-ce este mai străin, Societatea pretextând un deficit însemnat de lemne, evaluând prejudiciul suferit la suma de 20000 lei, acest deficit nu s'a putut sci de societate și nici de justiție, de oare-ce expertul Marinescu prezentându-se a examina registrele i s'a refuzat de Societate permisiunea de a le examina; de unde rezultă că, Societatea când a permis și în urmă a continuat acțiunea, nici nu constatase cel puțin ea însăși existența pretinsului furt;

Considerând că Curtea prin decisiunea sus menționată, constată printr'un considerent al ei că nici un act al instrucțiunii și nici vre-o probă nu s'a admis de partea civilă pentru a se învedera că în realitate prevenții au ridicat mai multă chereștea de cât coprindea tabloul din juxtă și nici în depositul de chereștea al Societății nu se constată vre-o lipsă, lucru care ar fi fost imposibil de admis dacă cantități atât de însemnate ar fi fost ridicate, mai mult încă directorul Seitz, fiind ascultat ca martor, afirmă că conform statutelor societății, se făcea de dovă ori pe lună inventariu de lemnele ce se aflau în fabrică, deci fală cu această măsură e greu de admis ca să se fi comis un furt însemnat de lemne, și care să nu să poată descoperi de cât peste doi ani, din contră din arătarea martorului Conrad Rester la tribunal, rezultă că în anul pretinsului furt s'a găsit un plus la inventarul materialului;

Considerând că Societatea nu se putea sprijini nici pe o declarațiune scrisă a lui Röhrich în care mărturisese furtul, de oare-ce în tot cursul instrucției la tribunal cât și înaintea Curței, el declară că această declarațiune nu este făcută din propia sa voință, dar sub presiunea amenințărilor și diferitelor promisiuni ce i s'ar fi făcut de sub-directorul fabricei în scop de a face imposibilă o denunțare scrisă de Röhrich prin care arată o fraudă vamală săvîrșită de Societate, iar trib. prin sentința sa constată în termeni precisi că aceea scrisoare a fost smulsă prin promisiune și presiuni puternice exercitate asupra lui Röhrich;

Că prin urmare rezultă în mod neîndoios că Societatea nici nu a căutat să se asigure dacă există cel puțin pretinsa pagubă ce o reclamă și deci a lucrat dacă nu cu rea credință dar cu ușurință și în mod pripit, aducând pe nedrept nise acusațiunii lui Röhrich;

Considerând că nu se poate susține că Societatea ar fi exercitat un drept al ei de ale căruia consecințe nu poate fi răspunzătoare pentru motivul că procurorul a susținut acuzarea, judecătorul de instrucție a dat mandat de depunere și tribunalul l'a confirmat și deci ar rezulta că aceste instanțe s'au înșelat că în adevăr dacă mandatul emana de la Societate, dar nu este mai puțin adevărat că urmărirea sa făcut în urma cererii și susținerii acestei cereri de către Societate și este constant că dacă cine-va poate exercita un drept al său, acest exercițiu nu poate atinge drepturile celor de al treilea, căci din momentul ce el aduce o leziune săvârșește un abus, care constituie o greșeală pentru care este răspunzător de daune în virtutea art. 998 și 999 cod. civil că, prin urmare maxima: „*nemo daunum dat qui jure suo utitur*” nu trebuie înțeleasă în mod absolut și general, căci depinde de modul cum exercităm dreptul nostru pentru a evita daunele ce ar cauza acest exercițiu ;

Considerând că responsabilitatea prescrisă de aceste articole, nu are în vedere reaua credință, din partea aceluia care a săvârșit un fapt dăunător, din contră este suficientă stabilirea culpei celei mai ușoare, a neglijenței sau imprudenței, pe care partea care o săvârșește putea să o înlăture, legea neputând sta la indolială între acel ce se înșeală sau greșește și acela care suferă din această cauză o daună, nu este prin urmare necesar ca faptul să constituie un delict prevăzut de legea penală, pentru că a da naștere la daune, de orice art. 998 și 999 nu vorbește de buna sau reaua credință, dar cer o greșeală o ușurință, o imprudență pentru ca cererea în daune să fie justificată, ast-fel instanța civilă constatând existența unei culpe și a unui prejudiciu cauzat prin imputațiune neintemeiată, nu are necesitate de cât a examina consecințele vătămătoare a le faptului care este deferit, fără a se preocupa dacă acest fapt cade sub unele din textele speciale materiei de represiuni, că reaua sau buna credință constatată în această materie nu are alt efect de cât a servi ca măsură la fiesarea daunelor și deci acel de bună credință să fie tot-d'a-una mai ușor tratat în ce privesc condamnarea la daune de cât acel dovedit de rea credință ;

Considerând că din moment ce este stabilit că din faptul funcționarilor Societății s'a cauzat o daună reclamantului Röhrich, Societatea contra căreia s'a intentat acțiunea în daune, trebuie în calitate de comitent să răspundă conform art. 1000 al 3-lea cod civil, de paguba cauzată pe nedrept de prepușii sau funcționarii în exercițiul funcțiunii ce li s'a încredințat, căci acești funcționari reprezentând Societatea în virtutea art. 27 și 29 din Statute, a lucrat în interesul ei, în scop a conserva avutul ei săvârșind ast-fel un quasi delict, din cauza unei urmăriri începută și susținută cu ușurință ;

Că ast-fel reclamațiunea făcută de Röhrich fiind întemeiată urmează a fi admisă, că Curtea apreciind daunele suferite le evaluează la suma de 4000 lei.

Având în vedere și art. 30 din legea timbrului. Pentru aceste motive, Curtea admite apelul.

(ss) G. Tanoviceanu, G. Stoicescu, Fr. Papp.

OPINIUNE

Sub-semnatul pentru motivele din sentința tribunalului, sunt de opinie de a se respinge apelul.

(ss) M. A. Beștelei

TRIBUNALUL JUDEȚULUI COVURLUI, SECȚIA II

Audiența din 29 Noembrie 1895

Președinția d-lui GR. I. ALEXANDRESCU, Președinte
Sentința civilă No. 250.

D. Gheorghiu et Alexiu și Primăria comunei Galați cu S. T. Cerchez.

Gagiū. — Dacă averea și acțiunile debitorului sunt gagiul comun al creditorilor săi.

Acțiunea Pauliană. — Cuī este acordată.

Simulațiune. — Cum poate proba simulațiunea debitorul ce atacă actul de cesiune a unui contract de locațiune făcută de creditorul său.

Retract litigios. — Când se poate propune retractul litigios.

Drept saū lucru litigios. — Când dreptul saū lucrul este litigios.

1) *Averea și acțiunile debitorului sunt gagiul comun al creditorilor.*

2) *Acțiunea pauliană nu se poate acorda tutulor acelor a cari ar avea un interes în cauză, ci numai creditorilor, căci această acțiune este o excepțiune, căci în principii ori-ce debitor fiind stăpân pe averea sa, el o poate înstrăina ori cuī, și numai în mod excepțional legiuitorul a restrâns acest drept numai în favoarea creditorilor și în anumite împrejurări.*

3) *Dacă un debitor voește să atace în simulație actul de cesiune a unui contract de locațiune făcut de creditorul său unui al treilea, nu poate invoca proba testimonială nici presumpțiunile, probe pe cari nu le are de căl prin excepțiune creditorul, debitorul trebuie să recurgă la regula comună, să dovedească simulațiunea cu un contra-inscris.*

4) *Retractul litigios nu poate avea loc de cât când dreptul litigios este cedat.*

5) *Lucrul saū dreptul este litigios când există proces saū contestațiune asupra fondului dreptului.*

S'a ascultat : d-l avocat I. Păunescu, din partea apelantei Primării, d-l avocat C. Șerbescul din partea apelantei firme Gheorghiu et Alexiu, precum și d-l avocat C. V. Benișache, din partea intimatului S. T. Cerchez.

Tribunalul deliberând,

Având în vedere apelul făcut de Primăria comunei Galați prin petițiunea înreg. la No. 6544/95 contra cărței de judecată No. 1396/95 a judecătoriei de pace No. 1 din Galați, prin care e condamnată să plătească d-lui S. T. Cerchez suma de 850 lei cu procente legale de la 24 Aprilie a. c. până la achitare ;

Având în vedere și apelul făcut de firma D. Gheorghiu & Alexiu contra acestei cărți de judecată prin care li se respinge ca nefondată intervenția făcută în acest proces și sunt condamnați și la 30 lei cheltueli, către d-nul S. T. Cerchez ;

Având în vedere că ambele aceste apeluri s'au conexat prin jurnalul No. 3325/95 ;

Având în vedere că la prima instanță d-l S. T. Cerchez chiamă în judecată civilă pe Primăria comunei Galați, cerând a fi condamnată la plata sumei de 35 lei rest din câștial de Octombrie 1894 și 850 lei câștial de 23 Aprilie 1895, convenit pentru localul școlael de băeți No. 3, în puterea contractului încheiat între comună și fostul proprietar al aceluî imobil d-l State D. Chiriac, contract care a trecut prin cesiunea reclamantului S. T. Cerchez;

Având în vedere că tot la prima instanță d-niî Gheorghiu & Alexiu fac cerere de intervențiune în același proces pentru motivul că imobilul lui State Chiriac închiriat ca local de școală comunei Galați a fost scos apoi în vânzare publică și adjudecat asupra d-lor ; că în această calitate vor să dovedească că actul de cesiune a contractului de chirie intervenit între fostul proprietar State Chiriac și reclamantele, este un act simulat și prin consecință ei sunt în drept a primi chiriași ;

În ce privește apelul comunei Galați ;

Având în vedere că Primăria ađi în instanță, prin avocatul ei, recunoaște, că în adevăr deține în mâinele sale suma reclamată pe care o debită ca chirie, însă neștiind cui să o plătească, de oare-ce cesiunea contractului era pusă în discuțiune și fiind proces în această privință, pentru aceea nu este responsabilă de procente, la care a fost condamnată la prima instanță ;

Având în vedere că din lucrările aflătoare în dosarul d-lui judecător de pace, se constată că : d-l reclamante S. T. Cerchez a notificat primăriei actul de cesiune a contractului de închiriere încă de la 28 Octombrie 1894, prin urmare acest act a fost îndestulător ca să pue în poziție pe comună a cunoaște cine este noul său creditor căruî la termen urma să-'i plătească chiria (art. 1393 cod. civil) ;

Că chemarea în judecată echivalând cu o punere în întârziere, procentele la care a fost condamnată comuna pentru suma datorită s'a făcut în conformitate cu art. 1088 cod. civil.

Deci apelul comunei cată a fi respins ca nefondat.

În ce privește apelul intervenienților Gheorghiu & Alexiu

Având în vedere că cesionarul Cerchez dovedește următoarele :

1) Cu contractul din 5 Aprilie 1894, că Primăria comunei Galați a luat în locațiune de la State D. Chiriac, casele sale din str. Popa Stamate pentru instalarea școlael de băeți No. 3 pe timp de trei ani și cu chirie anuală de 1700 lei.

2) Actul de cesiune din 8 Aprilie 1894 făcut în josul contractului prin care S. D. Chiriac trece drepturile sale d-lui S. T. Cerchez.

3) Actul de cesiune s'a transcris în registrul de descrițiuni la No. 836 la 28 Octombrie 1894 al Trib. Covurlui secția I când s'a și notificat primăriei.

4) Ordonanța de adjudecare No. 206 din 11 Martie 1895 prin care imobilul sus menționat trece prin vânzare publică în proprietatea d-lui Dimitrie Gheorghiu unul din intervenienții de azi.

Având în vedere că intervenienții atacă în primul loc actul de cesiune ca fiind simulat, recunoscând de bun contractul de locațiune, cer a se anula actul de cesiune bazându-se pe presupțiunea că Cerchez fiind negustor nu face asemenea acte, care sunt de atributul unui bancher ;

Cer proba testimonială.

În sub-sidiar cere a fi liberat de cesionar de oare ce dreptul fiind litigios el este gata a numera prețul real al cesiunei spesele și procentele cu în conformitate art. 1402 cod. civil.

Considerând că în ce privește acțiunea în simulațiune propusă pe cale de intervențiune de către d-niî Gheorghiu & Alexiu, are de obiect a dovedi că actul de cesiune nu are o existență reală, el este fictiv și neexitent ;

Acest drept însă de a ataca asemenea acte prin acțiune în simulație, legiuitorul îl acordă prin art. 974 și 975 cod civil numai creditorilor.

În adevăr întreaga secțiune a 2-a de la Cap. 3 Titlul III c. civil nu vorbește de cât de creditorii cari pot ataca diversele acte făcute cu rea credință de debitorii cu terții și în scop de a micșora patrimoniul debitorului, care patrimoniul este gajul creditorilor ;

În dreptul Roman acțiunea pauliană și acțiune în simulație erau eșite din marea acțiune a dolului ; ele au fost introduse și acordate de pretorii exclusiv numai în favoarea creditorilor pentru a putea urmări pe debitorii și terții de rea credință ;

Codul frances a urmat doctrina Romană și art. 1166 cod. frances, are ca fundament principiul citat mai sus, că, *averea și acțiunile debitorului fac gajul comun al creditorilor* ;

Această acțiune și azi ca și sub imperiul dreptului Roman nu se poate acorda tuturor celor care ar avea un interes în cauză, căci pe de o parte textul art. 974 și 975. cod civil român, s'ar opune, de oare-ce aceste texte sunt restrictive, ele îl acordă în mod exclusiv numai creditorilor, și al doilea, această acțiune a fost și es'e o excepțiune, căci în princip or-ce debitor fiind slăpân pe averea sa, el o pôte după principiile dreptului strict, înstrăina or cui. în or-ce chip și or la cine, fără ca cine-va să se poată opune ;

În mod excepțional însă legiuitorul a restrîns acest înlins drept de înstrăinare a averei debitorului numai în favoarea creditorilor și în anumite împrejurări ;

Având în vedere că în specie intervenientul este cumpărătorul imobilului a căruia proprietate a fost a lui S. D. Chiriac, el s'a substituit în drepturile și datoriele lui Chiriac față cu cei de al treilea, și aceasta este atât de adevărat, în cât cumpărând imobilul a avut cunoștința că există asupra imobilului sarcina unui contract de lo-

cajiune cedat lui Cerchez, și cu toate acestea a cumpărat imobilul;

Ceea ce a fost Chiriac față cu primăria și cu Cerchez aceea trebuie să fie și intervenientul. Dar Chiriac față cu primăria e unui locatar, iar față cu Cerchez a fost un vânzător de drepturi, un cedente, un debitor după cum recunoaște însuși partea când propune retractul litigios, ast-fel că actul de cesiune este presumpțiv că s'a petrecut între intervenientul actualul proprietar și Cerchez;

Dacă debitorul vrea să atace în simulație actul de cesiune a contractului de locațiune, nu poate invoca proba testimonială nici presumpțiunile pe care nu le are de cât prin excepțiune creditorii; debitorul trebuie să meargă la regula comună să dovedească simulația cu un contra înscris conform cu art. 1175 cod. civil și de aceea proba testimonială și presumpțiunile invocate de intervenient urmează să fie respinse de plano;

Având în vedere retractul litigios propus azi de intervenientul;

Art. 1402 c. c. r. nu dă drept de retract de cât, când dreptul litigios este cedat, lucrul său dreptul este litigios când există proces sau contestațiune asupra fondului dreptului Art. 1403 cod. civil;

Sunt deci cerute două condițiuni pentru ca dreptul să fie litigios în sensul art. 1042 c. c. r. Intâi trebuie să fie un proces, și al doilea trebuie ca în acest proces, fondul însuși a dreptului să fie contestat. Dacă unul din aceste elemente ar lipsi, dreptul nu este litigios;

Procesul trebuie să fie esistat, înainte de cesiune și să dureze și în timpul cesiunii, căci singurul scop al retractului fiind încetarea și stingerea proceselor, nu poate fi chestiune de retract când dreptul însuși nu este în litigiu,

În ce privește fondul dreptului acțiunii, numai atunci se poate dice că este contestat când pârătul neagă că dreptul însuși a existat, și instanțele de fond sunt ținute de a constata existența condițiilor cerute de lege pentru ca să fie drept litigios;

Având în vedere că în specie intervenientul nu a dovedit nici cu un act, că înainte de cesiune și acum a existat sau există vre un litigiu în ce privește obiectul cesiunii adică asupra contractului de locațiune. Că din potrivă prin o inadvertență inesplicabilă declară de la început încă că recunoaște de bun și serios contractul de locațiune, prin urmare nu poate fi nici vorba de retract litigios;

În definitiv doctrina și jurisprudența a stabilit în mod constant, că retractul litigios nu poate fi cerut în mod subsidiar precum a făcut intervenientul în cazul de față, atacând în primul loc ca simulat actul de cesiune și în subsidiar propunând retractul litigios, căci cum ar putea pe de o parte tribunalul să constate că dreptul de creanță este sigur și fondat, iar pe de altă, să constate că dreptul este litigios, adică ne sigur.

Pentru aceia debitorul trebuie să opteze pentru unul din aceste căi de judecată.

Vedând și art. 140 și 146 proc. civ. în ce privește cheltuelile de judecată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l. președinte, respinge că nefondate apelurile făcute de firma D. Gheorghiu & Alexiu și Prămăria de Galați, contra cărței de judecată No. 1396/95 a jud. de pace No. 1 din Galați.

(ss.) Gr. I. Alexandrescu; G. V. Buzdugan, C. Hamangiu.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TUTOVA

Audiența de la 10 Octombrie 1895

Președenția D-lui G. C. MOSCU, Membru

Sentiința No. 256

Lazăr Hristea cu Panaite Chenciu

Acțiunea cambială. — Unde trebuie intentată acțiunea cambială când subscriitorul cambiei s'a obligat a o plăti la creditor.

Cambii. — Dacă debitorului ce pretinde că a achitat o cambii și că i s'a sustras după achitare îi incumbă sarcina de a dovedi aceasta.

1) *Acțiunea cambială se intentează, când subscriitorul a stipulat ca plata să se facă la creditor, la tribunalul domiciliului creditorului.*

2) *Debitorului unei cambii îi incumbă sarcina să probeze că a achitat cambia scrisă de dânsul și care se află în mâna proprietarului cambiei sau a unui terțiu deținător, și că aceea cambii i s'a sustras în mod ilegal după achitare.*

S'a ascultat d-nii C. Robescu și M. V. Cristescu avocații apelantului Lazăr Hristea în desvoltarea motiveilor de apel și d-l G. Vidra, avocatul intimatului P. Chenciu în combateri.

Tribunalul deliberând,

Asupra acestui incident,

Având în vedere că d-l Panaite Chenciu în baza unei cambii semnată de d-l Lazăr Hristea, a intentat acțiune înaintea d-lui judecător de pace Bârlad No. 1, ca acesta să fie obligat ai plăti suma de 700 lei, și d-l judecător prin cartea de judecată No. 409/95 în lipsa d-lui Hristea l'a obligat la plata sumei reclamate cu procente legale și cheltueli de judecată;

Având în vedere că astăzi în instanță d-l G. Vidra presintă polița în baza căruia clientul său d-l Chenciu are a lua suma și în care prevede că plata se va face la Bârlad la creditor;

Având în vedere că art. 889 cod. comer. prevede anume cum se intentează acțiunile în materie comercială, că cambii prezentată, fiind scrisă cu obligațiunea ca plata să se facă la Bârlad la creditor și cum creditorul d-l Chenciu e domiciliat în orașul Bârlad, circumscripția judecătorească No. 1, acțiunea este bine în-

dreptată, și ca atare incidentul nefondat, trebuie dar a fi respins;

Pentru aceste motive tribunalul, respinge incidentul ca nefondat.

În fond, Tribunalul deliberând,

Asupra apelului făcut în termen de d-l Lazăr Hristea contra cărței de judecată a d-lui jude de pace Bârlad No. 1 sub No. 409/95 prin care e obligat a răspunde d-lui Panaite Chenciu suma de 700 lei cu procente legale de 6% pe an de la 6 Septembrie 1894 pecum și 10 lei cheltueli de judecată;

Având în vedere susținerile părților prin apărătorii lor;

Având în vedere că d-l Panaite Clenciu în baza poliței semnată de Lazăr Hristea a acționat în judecată înaintea d-lui judecător de pace No. 1 Bârlad și a cerut ca d-l Hristea să fie obligat să plătească suma de 700 lei cât are a lua în baza ei, și d-l judecător prin cartea No. 409/95 admitând reclamațiunea a obligat pe d-l Hristea la plata acestei sume;

Având în vedere că astăzi în instanță în judecarea apelului făcut de d-l Hristea prin apărătorii săi arată că polița e achitată la Banca Națională după cum dovedește cu memorandum din 10 Octombrie 1895;

Având în vedere că acel memorandum vorbește numai că polița pe suma de 1400 lei semnată de Lazăr Hristea și girată de d-nii G. Onișor, I. F. Marcus și Wolf Dulberg, adică camblia care ne preocupă în specie e achitată;

Având în vedere că în memorandum nu se explică că această poliță a fost plătită de d-nul Lazăr Hristea, ci din contra pe poliță se vede scris că a fost achitată de I. F. Marcus, care a dat 700 lei și restul de 700 s'a dat de d-l Onișor.

Că dar de și de la Banca Națională unde camblia a fost achitată nu se vede că s'a trecut prin gir către Marcus, aceasta însă nu este o lipsă de formă, căci Banca din moment ce polița i s'a achitat a remis-o fără nici un gir și cu drept cuvânt, aceluia ce ia achitat-o;

Că d-l I. F. Marcus, care a achitat acea poliță în aceeași zi a și făcut visa despre modul achitărei, arătând că d-nul Onișor, care a dat 700 lei la plata ei are dreptul a și primi această sumă de la debitor și ca atare ia remis-o, iar acesta la rëndul său a girat-o reclamantului de astăzi;

Că dar d-l Chenciu fiind de drept proprietarul cambiei prin gir, nu d-sa e obligat a proba că are să ia de la debitor, ci incumbă datoria debitorului Lazăr Hristea să probeze că această cambie a fost achitată de d-sa și că i s'a sustras în mod ilegal;

Că Lazăr Hristea ne putând proba acest lucru și cum nici chiar d-sa nu susține că achitarea s'a făcut de el, tribunalul urmează să constate că apelul nu este întemeiat și să-l respingă ca atare;

Vedând și art. 140 și 146 pr. civ. în privința cheltuelilor de judecată.

Pentru aceste motive, redactate de d-l G. C. Moscu, membru, tribunalul respinge ca ne întemeiat apelul.

(ss) Gh. C. Moscu, G. H. Dimopol.

INFORMATIUNI

Revista *Sănătatea Copiilor* a D-rului Rappaport este, fără îndoială, una din cele mai bune publicațiuni de acest fel, dovadă, aprecierea întregii presă. Intre altele iată ce zice ziarul *Societății Centrale Agricole*:

Apariția acestei reviste am salutat-o cu bucurie, căci prin ea se umplea un gol mare simțit în multe straturi sociale.

Programul ce Sănătatea Copiilor și-a impus, vedem cu mulțumire că și-l îndeplinește cu prisosință căci d'abia este la al treilea număr, și ne a dat în 30 diverse articole, consiliu cum să ne apărăm copiii de boale, cum se creștem, cum se îngrijim în cursul diferitelor boale, precum și cari sunt semnele diverselor boale.

Este în adevăr o nenorocire să nu știi în mod practic, prin ce semne se manifestă, de pildă Pojarul, Anghina, Scarlatina și alte boli violente și ucigătoare.

Semnele prin cari se manifestă aceste boale, și linia ce trebuie urmată în cursul lor, așa cum dr. Rappaport ni le a descris cu stilul său clar și ușor alcătuesc un tezaur de cunoștințe pe care e bine se le posede toate mamele.

Agricultorilor noștri, cari sunt adesea ori în depărtarea doctorilor le recomandăm cu tot interesul consiliile acestui eminent medic, la activul căruia nu de puține ori avem de înregistrat tratamente și reușite admirabile în căutarea copilor noștri.

Aprecierile numitului ziar, între al căruia colaboratori sunt oameni competenți în materie de medicină, ne dovedește pe deplin că revista D-rului Rappaport este menită a aduce mari servicii societății.

Pe lângă chestiunile ce ziarul *Societății Agricole* le enumără, vedem că în fiecare număr, D-r. Rappaport, în revista sa, se preocupă mult cu *Administrarea medicamentelor la copii*.

Și cât de importantă este această chestiune!

De câte ori mamele nu se desnădăjduesc de îndărătnicia copiilor de a lua medicamentele sau a suporta băile, fricțiunile etc.

Și de câte ori nu s'a văzut mame făcând imprudența de a suspenda medicamentele chiar după a doua sau a treia doză pe motiv că copilul e ceva mai bine și că s'a plictisit cu doctoriile.

Sănătatea Copiilor ne povățuiește și în această privință, dându-ne diferite mijloace practice.

Cum vedem această revistă răspândește în adevăr sănătate copiilor.

Aflăm cu plăcere că d-nul Theodor Mihăilescu comerciant din Str. Lipscani No. 50—64 s'a logodit cu gingașa d-soară Maria C. Ionescu, fiica cunoscutului proprietar și arendaș de moșie Costache Ionescu din București.

Felicitările noastre.